

llum!

Intervenció artística al Castell de Montjuïc

Francesca Llopis

19 de desembre de 2016 – 3 de març de 2017

CASTELL
DE MONTJUÏC

Ajuntament de
Barcelona

LA PROPOSTA ARTÍSTICA

Francesca Llopis presenta la proposta *llum!* al Castell de Montjuïc, una obra que neix amb la voluntat d'interpel·lar i fer reflexionar els ciutadans que visitin la fortalesa entre el 19 de desembre i el 3 de març de 2017.

llum! és una intervenció artística que tracta dels abordatges de la memòria, i ho fa a través d'una peça lumínica instal·lada al Pati d'Armes i a través de la mateixa paraula 'llum', carregada de connotacions simbòliques. L'obra es presenta acompanyada de 70 gotes d'aigua fetes de cristall, disposades al mateix baluard i altres espais del recinte que conviden els visitants a mirar a través d'elles i, amb un exercici d'articulació de visions, percepcions i sensacions, trencar metafòricament amb l'oblit.

Es tracta d'una doble instal·lació que, d'una banda, impregna simbòlicament tot l'espai i mostra la cristallització de la memòria i l'oblit i, de l'altra, convoca a reflexionar-hi, com una experiència transformadora, que il·lumina en la construcció d'una memòria col·lectiva viva, present i en transferència contínua. Llopis reflexiona sobre la manera com ens enfrontem al passat i obre reflexions i múltiples representacions sobre la manera en què ens enfrontem a la memòria.

L'arquitectura de l'edifici ha estat essencial per al desenvolupament del projecte. L'estructura angulada i lineal dialoga amb les formes orgàniques, sinuoses i humanitzades que el projecte *llum!* vol aportar.

llum! ha comptat amb la col·laboració de diferents artesans i artistes de la ciutat i ha volgut, a més, fer-los partícips mitjançant la seva producció i, alhora, posar en valor el seu ofici artesanal.

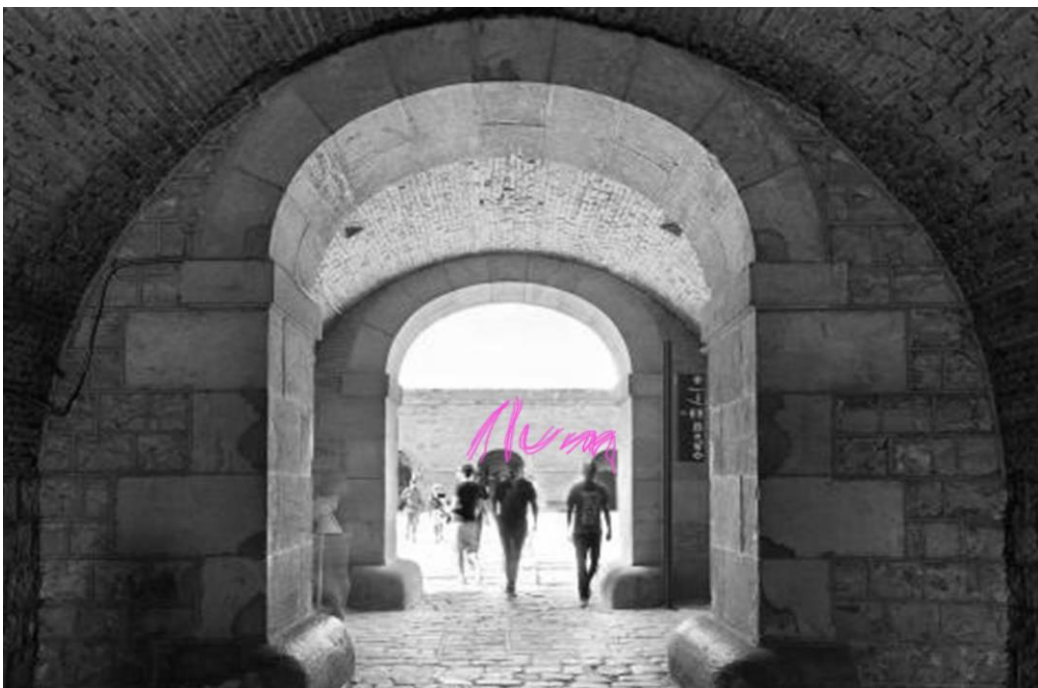
Aquest projecte, conceptualitzat, dissenyat i coordinat per Teresa Llopis consta de dues parts que interactuen conjuntament per donar un sentit unitari a tota la intervenció: l'obra lumínica que presideix el Pati d'Armes, i les gotes de cristall distribuïdes per tot l'espai. Conjuntament completen el sentit de tot plegat per construir un discurs unitari que busca la complicitat dels visitants.

llum!

La paraula 'llum' se situa sobre els arcs del mur nord-est del Pati d'Armes del Castell. Es tracta d'una gran estructura lumínica tubular de neons de 4 m x 10 m amb la paraula *llum!*, element simbòlic ritual que interpel·la els ciutadans, tant en qualitat d'individus com de col·lectiu, a reflexionar sobre l'oblit. La llum és portadora d'una dimensió al·legòrica, en el cas de la memòria col·lectiva, que necessitem obrir, conèixer, viure i transmutar. La llum ens permet veure i ens il·lumina.

L'ús d'una escriptura personal humanitza una arquitectura brutal i geomètrica, i també estimula allò orgànic que fa de pont en la relació entre els individus i el monument.

L'exclamació atorga força a la paraula i obre vies al seu contingut. El color fúcsia, associat amb l'energia, és un color lleuger, un gest que treu pes i genera empatia en el nostre inconscient col·lectiu.

Alum!

La rosada de demà

Al baluard i en altres indrets del Castell de Montjuïc se situen les gotes d'aigua, de diferents dimensions i mides. Aquestes gotes són una al·lusió directa a la rosada del demà. Aquest element fluid funciona com a metàfora perquè posa en tensió les problemàtiques de la memòria, la cristal·lització i l'oblit.

L'aigua és portadora d'una memòria que ens arriba des del seu llarg recorregut pel territori i el temps, és purificadora, orgànica i dona vida. Els ciutadans són convidats a acaronar aquestes gotes escalfades pel sol per rebre el confort de la calor amb el seu tacte; són les persones qui, amb els sentits, transformen la memòria.

Els visitants trobaran, una rere l'altre, les gotes d'aigua disperses pel Castell, es faran preguntes amb la troballa i intentaran descobrir-ne més per satisfer la seva curiositat, exactament com en un procés d'exploració i participació. A través de les gotes, es mostra la visió de la ciutat de Barcelona, el port i el mar com si d'un miratge fos un miratge d'un temps futur es tractés.

Llum!

La muntanya de Montjuïc és un penya-segat que dibuixa l'skyline de Barcelona i té una olor penetrant en els records de la meva infància: l'entanyable parc d'atraccions, que era molt més modern que el del Tibidabo; les tristes visites al cementiri del sud per enterrar els familiars en els petits nínxols i visitar les tombes de personatges admirats, com en Salvat-Papasseit, que quan va morir va dir: "llum, llum!"; les barraques que van desaparèixer per ordre del dictador... i la culminació amb l'arribada al castell per observar el port i la ciutat, que en aquell temps era trista i bruta. Des d'allà dalt admiràvem un mar imperceptible des dels carrers on vivíem i ens meravellàvem com a barcelonines veient tota la ciutat, però el castell ocupat pels militars no ens feia gens de gràcia.

La fortalesa de Montjuïc és un contenidor —testimoni d'una llarga història de fets que han succeït durant més de 1.000 anys a Barcelona, observats des del mirador—, vinculada a moviments revolucionaris, defensa i assetjament de la ciutat, i també va exercir com a espai de repressió, tortura i mort.

És un castell que engloba una història carregada de memòries i energies que han d'estar en constant revisió, com he copsat en les diverses visites per reflexionar sobre aquesta proposta artística.

Francesca Llopis

Francesca Llopis neix a Barcelona. El 1976 es matricula a l'Escola Eina per estudiar la poètica de l'espai i la pintura. El 1981 obté la beca del Ministeri de Cultura i viatja a Varsòvia, on l'inevitable cop d'estat transforma el seu imaginari pictòric. Aquest és el punt d'inflexió on el "viatge" es constituirà com a part del seu procés artístic. Amb les exposicions *Història d'una temptació* a MedaMOTHI, a Montpeller; *Barcelona trasbalsada, els dits gèlids*, a Barcelona; i *Tráfico de efectos*, a Madrid, se situarà en el neoexpressionisme dels anys vuitanta. El 1988 és becada a l'Accademia di Roma i l'École des Beaux Arts de Nimes, on Arnau Puig defineix la seva pintura com "constructivisme semantitzat" per les cavitats que representa. *6.8.89 Tiananmen* és una intervenció en l'espai públic de l'Hospitalet, on cava una trinxera en homenatge als estudiants xinesos, amb la col·laboració sonora de Barbara Held.

El 1999 realitza la instal·lació *Malaltes d'amor* a Lübeck, que evoca forats orgànics en l'espai i el 2002 presenta la videoinstal·lació *2 habitacions amb vistes*, un retrat social de Barcelona. El 2004 desenvolupa *Etc*, on reflexiona sobre l'absència de les dones artistes en la història de l'art. El 2011 realitza *7 murals* al mercat de la Boqueria de Barcelona per encàrrec de l'arquitecta Carme Pinós i el 2015 participa a la Biennial de Nosedon, al Japó, amb *Dealers of memory*, que consta de dues intervencions: la videoinstal·lació *Memòria per un iceberg*, com una arqueologia de futur, i la instal·lació del *Llibre de llàgrimes*.

El 2016, a la mostra SakaiArtePorto, al Japó, realitza l'acció d'art *Traction action* a partir de la necessitat d'unir la humanitat amb l'univers a través d'un infinit fet amb les petjades de pigment rosa dels caminants de la ciutat.

Llopis ha participat també en múltiples exposicions nacionals i internacionals a Nova York, Corea, Espanya, la Xina, Berlín, Colòmbia, l'Argentina, el Brasil o Itàlia.

Més informació a <http://www.francescallopis.com>

40 Plumas neix de la mà de Bianca Rebagliati i Daniel Orquín com a estudi artístic. En la seva recerca constant, juga amb el material per trencar els límits del seu coneixement. Experts en les tècniques de calent i fred del vidre artístic, barregen i componen nous mètodes de treball que els permeten expressar-se. D'aquesta dedicació i passió sorgeix el diàleg entre altres artistes, arquitectes i dissenyadors per arrodonir les necessitats de projectes específics i diferents.

Més informació a <http://www.40plumas.com/>

llum!

Instal·lació artística de Francesca Llopis

Organització

Castell de Montjuïc. Direcció de Memòria, Història i Patrimoni, Institut de Cultura de Barcelona

Concepte, disseny i coordinació

Francesca Llopis

Text teòric

Luz Muñoz

Correcció i traducció

Correcció: textosBCN

Traducció: Blai Mesa i Anna Torralbo Albareda

Muntatge

Marc Martí, Francesca Llopis i Neus Masdeu

Taller neons i 40 plumas

Amb la col·laboració de

Serafín Rodríguez Teja, Blai Mesa, Manel Sellerès, Adolf Alcañiz, Júlia Fabregó, Susanna Bernadí, Alba Sotorra, Jesús Marull, Jaume Sisa, Eduard Escofet i Djuna Lund Llopis.

Castell de Montjuïc

Carretera de Montjuïc, 66

08038 Barcelona

Telèfon: 932 564 440

Correu electrònic: castell@bcn.cat

www.barcelona.cat/castelldemontjuic

Preu d'accés a la visita del recinte:

Entrada general: 5 €

Entrada reduïda: 3 €

Horaris: de l'1 de novembre al 31 de març:

Obert de dilluns a diumenge de 10.00 a 18.00 hores. Festius inclosos.

Tancat el 25 de desembre i l'1 de gener.

Accés al Castell de Montjuïc

Transport públic:

Bus: línia 150

Telefèric de Montjuïc

Contacte

Albert Domingo

Coordinació tècnica - MagmaCultura

Tel. 93 25 64 440- castell@bcn.cat